

Методичний коментар до завдання 1 (на с. 106 підручника)

Розмову про Землю розпочнімо з вірша та поміркуймо з малятами, чим особлива наша планета.

Блакитні простори, зелені ліси —
Ніде не знайдеш ти такої краси.
У космосі є ще багато планет,
Немає лишень життя там прикмет.

Ти наша домівка, планета Земля,
Ти гарна і зблизька, красива здаля.
Дивуються інші планети всі щиро:
“Яка ж ти, сестричко, блакитно-вродлива!”.

Діана Безносенко

- Чому красі Землі дивуються інші планети?
- Інсценізуємо з малятами діалог планет.
- Роздивимось сюжетну картину тижня ще раз і порівняємо інші планети із Землею.
- Здається, кожна планета-сестричка гарна по-своєму. Запропонуйте дітям розповісти про незвичайну красу інших планет Сонячної системи.

Дізнаємось ще більше про нашу рідну Землю.

Земля — п'ята за розміром планета Сонячної системи. Земля велика чи маленька планета? Дуже важко відповісти на це запитання: порівняно з іншими планетами Сонячної системи Земля велика (найбільша в земній групі), а от якщо порівняти її з планетами-гігантами, Земля видасться дуже маленькою: її маса менша від маси "найлегшої" планети-гіганта Сонячної системи — Урана — більш ніж у 14 разів. Що вже казати про інші!

Земля розташована порівняно близько від Сонця (третя за віддаленістю від світила планета), але щоб досягти її поверхні, сонячному промінчику необхідно приблизно 8 хвилин 19 секунд (це дуже багато, адже ніхто і ніщо у світі не може рухатися швидше за світло).

Зараз про життя на інших планетах людям нічого не відомо. Тож Земля — єдине тіло Сонячної системи, на якому є життя — люди, тварини, рослини. Життя на нашій планеті дуже різноманітне. Уявіть, що у чайній ложці звичайного ґрунту (землі, що в нас під ногами) живих організмів більше, ніж людей на всій планеті. Які ж маленькі ці живі організми!

Тільки на нашій планеті є головні умови існування життя — вода і повітря: океани вкривають більше половини поверхні Землі — 70 %, тільки на нашій планеті є атмосфера з достатньою для дихання кількістю кисню (а саме кисень передусім потрібний для дихання).

Подивіться на фотографії Землі з космосу. Якого кольору наша планета?

- Чому так багато блакитного кольору?
- Як ви вважаєте, що на Землі може мати зелений колір? Коричневий? Жовтий?
- Які ще барви ви помітили на фото Землі з космосу?
- Як ви вважаєте, чого більше на нашій планеті — суходолу чи водойм? Чому?
- А які барви ми ще побачимо, якщо помандруємо по Землі пішки? Як ви гадаєте, чому цих барв не видно з космосу?

На фотографії з космосу добре видно: водойм на Землі значно більше, ніж суходолу: адже на світліні переважають синій і блакитний кольори. Якщо всю поверхню нашої планети розділити на три однакові частини, то дві з них займатимуть водойми, і лише одну — суходіл.

Океани нашої планети такі величезні, що люди вивчили лише 5 % їхніх глибин. Тільки на Землі можна знайти воду у трьох станах — рідкому (власне вода), твердому (сніг та лід) і газоподібному (водяна пара).

Завдання з робочого зошита (частина 2, завдання 3, с. 57)

Обведіть букви, які сховалися на нічному небі.

- Як ви думаєте, чому це завдання з'явилося саме тоді, коли ми розповідаємо про Землю?

Місяць — найпомітніша планета з тих, які ми можемо бачити на небі. Його неможливо переплутати з жодною зіркою чи планетою. Можливо, саме тому діти найбільше знають про Місяць. Його рух можуть спостерігати навіть малята.

Ходить Місяць з давніх пір
До крамниці срібних зір.
Він то худне, то росте...
Що не візьме, все не те!

Тільки в Сонечка-кравця
Добере щось до лиця
Й сяє в кращій із обнов!
А під ранок блідне знов.

Місяць худне і росте,
От фігура! Та проте!
Заздрить зоряна рідня,
Фотосесія щодня!

Наталя Карпенко

- Про які особливості Місяця йдеться у вірші?
- Розкажіть про супутник Землі. Коли його можна побачити? Чи завжди однаково він виглядає?

Місяць — єдиний природний супутник Землі, планети, яка стала домівкою для всіх нас. Це другий за яскравістю об'єкт на небосхилі, після Сонця, тому багато чого ми можемо побачити без допомоги телескопа: рух Місяця небосхилом (щовечора ми бачимо його на іншому місці), зміни форми Місяця (можемо навіть вирахувати періодичність цих змін), затемнення Місяця, його ландшафт...

Станом на 2018 рік це перший і єдиний позаземний об'єкт природного походження, на якому побувала людина.

Запропонуйте малятам упродовж місяця спостерігати за цією цікавою планетою і результати спостережень замальовувати. Про що ми хотіли б дізнатися?

Спостереження за Місяцем

- Як змінюється форма Місяця?
- Чи змінює він своє забарвлення?
- Чи бачимо ми один і той самий бік Місяця щодня?

Друзям цікаво порівняти свої спостереження: так буде точніше, адже справжні вчені-дослідники ніколи не роблять висновки за результатами тільки одного циклу спостережень (навіть якщо вони найточніші!). Кожен може придумати власні спостереження. Вони можуть бути пов'язані, наприклад, зі зміною пори року.

Тож буде доречно час від часу всім класом порівнювати результати досліджень одне одного. Хто знайде більше місячних цікавинок?